

Inrikesministeriet
PB 26
00023 Statsrådet

Med e-post: registratorskontoret.im@gov.fi

Utlåtande angående utkastet till förordningar som utfärdas med stöd av bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordning som ingår i penningsspelslagen, VN/27332/2023

Introduktion

Ålands Penningautomatförening (**Paf**) är en offentligrättslig förening vars lagstadgade syfte är att samla in medel till den åländska allmännyttan – såsom kultur, idrott och föreningsliv – genom att erbjuda trovärdiga och ansvarsfulla spel till allmänheten. Paf tar spelansvar på största allvar och har sedan år 2018 tillämpat en självpåtagen årlig förlustgräns i syfte att förebygga överdrivet spelande och skydda spelarna.

Paf har tillstånd från Ålands landskapsregering att bedriva spelverksamhet på Åland, på fartyg med registrerad hemort i landskapet och på internet. Pafs verksamhet kontrolleras av Ålands landskapsregering. Paf har för avsikt att ansöka om licens i det finländska licenssystemet, men det behöver klargöras vilka regler som blir tillämpliga.

Paf vill inledningsvis tacka för möjligheten att ge synpunkter på *utkastet till förordningar som utfärdas med stöd av bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordning som ingår i penningsspelslagen, VN/27332/2023*.

Pafs utlåtande behandlar (i) *utkastet till inrikesministeriets förordning om när tidsfristen för inlösning av vinster i spel börjar* samt (ii) *utkastet till inrikesministeriets förordning om anordnande av penningsspel i fråga om innehavare av penningsspelslicens* (nedan var för sig benämnda **Förordningen** och gemensamt **Förordningarna**), och utlåtandet är nedan indelat under underrubriker i enlighet med detta.

Sammanfattning

Paf stöder målen med penningsspelsreformen, nämligen att förebygga och minska de skadeverkningar som spelandet orsakar och samtidigt uppnå en hög kanaliseringsgrad, vilka är ömsesidigt beroende av varandra, eftersom ett högt spelarskydd i praktiken kan säkerställas endast om spelandet kanaliseras till det licensierade och övervakade utbudet. Paf stöder merparten av de bestämmelser som föreslås i utkastet till Förordningar som utfärdas med stöd av penningsspelslagen (10/2026), däribland *utkastet till förordning om när tidsfristen för inlösning av vinster i spel börjar* i dess helhet samt, i *utkastet till förordning om anordnande av penningsspel i fråga om innehavare av penningsspelslicens*, bland annat de högsta deltagaravgifterna

för turneringsspel, bestämmelserna om jackpottvinster samt förbudet mot att spela flera elektroniska penningautomatspel samtidigt.

På några punkter anser Paf emellertid att den föreslagna lösningen skulle gynnas av justeringar för att bevara balansen mellan spelarskydd och ett konkurrenskraftigt licensierat utbud. Paf föreslår särskilt att förbudet mot autoplay-funktionen ersätts med en proportionerlig begränsning av antalet automatiska spelomgångar i följd – i linje med det förslag som nyligen lagts fram i Sverige och den reglering som redan gäller i Spanien – och att intervallet för tidspåminnelsen för speltid förlängs från femton (15) till trettio (30) minuter.

Vidare begär Paf förtydligande av vissa bestämmelser, särskilt den interna strukturen i bestämmelsen om de högsta tillåtna insatserna och dess tillämpning på elektronisk poker, räckvidden av de lägre insatsgränserna för spelare under 25 år i spel som spelas mot andra spelare samt räckvidden av förbudet mot att framställa en förlust som en nära vinst. Pafs närmare synpunkter framgår nedan.

1. Utlåtande om utkastet till inrikesministeriets förordning om när tidsfristen för inlösning av vinster i spel börjar

Paf stöder Förordningen i dess föreslagna form. I synnerhet, i fråga om de speltyper som anordnas av innehavare av penningspelslicens (nämligen elektroniska penningautomatspel, elektroniska kasinospel, elektronisk penningbingo och kombinationsspel, som regleras i 5–8 § i Förordningen), anser Paf att de grunder som anges i promemorian för att binda beräkningen av tidsfristen för inlösning av vinster till den tidpunkt då spelresultatet faktiskt har uppnåtts, i stället för till tidpunkten för köpet av spelet, är välmotiverade och bör tillstyrkas. Detta tillvägagångssätt säkerställer att tidsfristen inte kan börja löpa, och än mindre löpa ut, innan spelaren har haft en verklig möjlighet att få kännedom om vinsten och att lösa in den. Paf instämmer i denna bedömning och stöder följaktligen den föreslagna lösningen.

2. Utlåtande om utkastet till inrikesministeriets förordning om anordnande av penningspel i fråga om innehavare av penningspelslicens

2.1 1 § – Högsta tillåtna insatser

Paf stöder överlag de högsta tillåtna insatser som föreslås i 1 § i Förordningen, inklusive de lägre högsta insatserna för spelare under 25 år. Enligt Pafs uppfattning utgör de föreslagna insatsnivåerna som helhet en lämplig balans mellan de två huvudsakliga målen med penningspelsreformen: att å ena sidan förebygga och minska de skadeverkningar som spelandet orsakar och å andra sidan uppnå en hög kanaliseringsgrad. De högsta insatserna utgör en av de mest konkreta parametrarna utifrån vilka spelare kan jämföra det licensierade utbudet med olicensierade aktörers utbud, och det är därför väsentligt att gränserna fastställs på en nivå som inte undergräver det licensierade utbudets konkurrenskraft. Även om de föreslagna gränserna, särskilt i fråga om elektroniska penningautomatspel och elektronisk penningbingo, är förhållandevis låga – som jämförelse föreskriver svensk penningspelsreglering för närvarande inte några fasta högsta insatser per spelomgång för kommersiellt onlinespel, inbegripet

onlineslots och online-penningbingo – Paf anser likväl att det föreslagna ramverket som helhet är proportionerligt och välavvägt.

Paf önskar dock lyfta fram följande två punkter som gäller bestämmelsens struktur och räckvidd.

För det första noterar Paf att 1 § 1 mom. förefaller innehålla en intern överlappning. Punkt 4 i 1 mom. föreskriver att den högsta tillåtna insatsen i *elektroniska kortspel* är 500 euro per insatsmöjlighet i ett spel, medan punkt 6 föreskriver att den högsta tillåtna insatsen i *andra elektroniska kortspel än poker* är 500 euro per insatsmöjlighet i ett spel. Eftersom punkt 4 redan omfattar alla elektroniska kortspel förefaller punkt 6 endast upprepa, i fråga om en delmängd av dessa spel, det som redan föreskrivs i punkt 4. Vidare ger samexistensen av punkterna 4, 5 och 6 upphov till en tolkningsfråga: det förblir oklart huruvida gränsen på 500 euro per insatsmöjlighet enligt punkt 4 är avsedd att tillämpas på elektronisk poker utöver den högsta initiala insatsen på 1 000 euro enligt punkt 5, eller om poker är avsedd att regleras uteslutande av punkt 5. Paf anholder om att bestämmelsen förtydligas, till exempel genom att antingen punkt 4 eller punkt 6 stryks, så att det inbördes förhållandet mellan punkterna, och i synnerhet den insatsreglering som tillämpas på elektronisk poker, framgår entydigt.

För det andra begär Paf förtydligande av räckvidden av de lägre högsta insatserna för spelare under 25 år enligt 1 § 2 mom. i fråga om elektroniska tärningsspel där spelare spelar mot varandra. I 1 mom. anges elektroniska tärningsspel (punkt 2) och elektroniska tärningsspel där spelare spelar mot varandra (punkt 3) som två separata kategorier, medan 2 mom. punkt 2 endast hänvisar till ”elektroniska tärningsspel” utan att ange huruvida tärningsspel där spelare spelar mot varandra omfattas av eller är undantagna från den lägre gränsen. Enligt promemorian ska de lägre insatsgränserna tillämpas på elektroniska penningautomat- och kasinospel med undantag av *kortspel* där spelare spelar mot varandra, där spelare över 25 år kan delta samtidigt med unga spelare. Paf noterar att exakt samma motivering gäller även för tärningsspel där spelare spelar mot varandra. I sådana spel skulle spelare som omfattas av olika högsta insatsgränser kunna delta i ett och samma spel, vilket skulle vara problematiskt både ur ett spelintegritetsperspektiv och i praktiken för samtliga deltagande spelare. Paf anholder därför om att det förtydligas huruvida den lägre gränsen enligt 2 mom. punkt 2 är avsedd att omfatta tärningsspel där spelare spelar mot varandra, och föreslår att sådana spel uttryckligen undantas från de lägre gränserna, på samma sätt som kortspel där spelare spelar mot varandra undantas enligt 2 mom. punkt 3. Detta skulle till exempel kunna uppnås genom att 2 mom. punkt 2 ändras så att det hänvisar till *andra elektroniska tärningsspel än sådana där spelare spelar mot varandra*.

2.2 2 § – Högsta deltagaravgifter för turneringsspel

Paf stöder de högsta deltagaravgifter för turneringsspel som föreslås i 2 § i Förordningen. Enligt Pafs uppfattning ger de föreslagna fasta avgiftstaken rättssäkerhet för innehavare av penningspelslicens, och bestämmelsens differentierade struktur återspeglar på ett ändamålsenligt sätt de berörda turneringsformaternas olika karaktär. I synnerhet är det högre taket för pokerturneringar där spelare spelar mot varandra välmotiverat, eftersom onlinepoker är ett mycket internationellt spelsegment där turneringar med betydande deltagaravgifter är allmänt tillgängliga för spelare på olicensierade

webbplatser. Paf stöder de föreslagna nivåerna som sådana och anser att de i vart fall inte bör sänkas i den fortsatta beredningen av Förordningen.

2.3 3 § – Jackpottvinster

Paf stöder 3 § i Förordningen i dess föreslagna form. Bestämmelsen är enligt Pafs uppfattning väl utformad. Den är tillräckligt precis när det gäller att definiera de tillåtna jackpotttyperna och de sätt på vilka en jackpottsumma kan bildas, samtidigt som den förblir produktneutral och bevarar utrymme för konkurrens mellan innehavare av penningsspelslicens inom den ram som därmed fastställs. Jackpottinslag utgör en central del av det licensierade utbudets attraktivitet, och ett regelverk som i tillräcklig grad gör det möjligt för innehavare av penningsspelslicens att konkurrera genom sina produkters kvalitet och utveckling bidrar till att uppnå kanaliseringsmålet med penningsspelsreformen. Paf vill således understryka vikten av att bestämmelsens räckvidd inte inskränks i den fortsatta beredningen av Förordningen.

2.4 4 § 1 mom. – Förbud mot autoplay-funktionen

Paf understöder det syfte som ligger till grund för 4 § 1 mom. i Förordningen, nämligen att säkerställa att spelare behåller kontrollen över sitt eget spelande och inte utsätts för långvarigt, passivt automatiskt spelande. Paf instämmer i att den obegränsade formen av autoplay-funktionen, där ett spel fortsätter att generera nya spelomgångar automatiskt under en obegränsad tid, medför en förhöjd risk för skadeverkningar av penningsspel.

Paf anser dock att ett totalt förbud mot autoplay-funktionen är mer långtgående än vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål, och föreslår att bestämmelsen i stället tillåter autoplay-funktionen förutsatt att den begränsas till ett fast högsta antal automatiska spelomgångar i följd, varefter spelaren aktivt måste välja om spelet ska fortsätta.

Paf grundar denna ståndpunkt på följande överväganden.

För det första ger bemyndigandebestämmelsen i 32 § 3 mom. i penningsspelslagen inrikesministeriet befogenhet att utfärda nödvändiga bestämmelser om spelens egenskaper i syfte att förebygga och minska skadeverkningarna av penningsspel. Såsom anges i regeringens proposition (RP 16/2025 rd) identifieras automatisk start av spelomgångar (dvs. autoplay-funktionen) som en av de spelegenskaper mot vilka *begränsningar* kan riktas, och sådana begränsningar beskrivs kunna minska skadeverkningar *utan att i onödan försämra spelarens spelupplevelse*. Enligt Pafs uppfattning motsvarar en avvägd begränsning i form av ett tak för antalet automatiska spelomgångar närmare den noggranna avvägning som förutses i regeringens proposition än ett totalförbud, som helt avstår från denna avvägning.

För det andra torde ett fast tak i praktiken motverka de skadeverkningar som är förknippade med autoplay-funktionen. Denna risk för skadeverkningar uppstår huvudsakligen av utdraget automatiskt spelande som avlägsnar spelaren från beslutet att fortsätta, snarare än av att det finns en bekvämlighetsfunktion som sådan. Ett tak för antalet automatiska spelomgångar i följd avbryter direkt utdraget automatiskt spelande och återinför ett aktivt val av spelaren med bestämda intervall, samtidigt

som det bevarar en legitim bekvämlighet för kontrollerade spelare som spelar för nöjes skull. Ett tak är därför en mindre ingripande åtgärd som kan uppnå det skyddande syftet *utan att i onödan försämra spelarens spelupplevelse*. Det är vidare förenligt med den princip om aktivt val som ligger till grund för andra bestämmelser i Förordningen, inbegripet tidspåminnelsen för speltid som föreslås i 6 §.

För det tredje är ett proportionerligt tak för autoplay-funktionen en etablerad regleringsmodell i jämförbara licensjurisdiktioner, och den senaste regleringsutvecklingen i Norden återspeglar ett övervägt skifte bort från ett totalförbud mot just ett sådant tak.

Som exempel gäller enligt spansk penningspelsreglering (artikel 14.4 i Order HAP/1370/2014) att autoplay-funktionen är tillåten men inte får konfigureras för fler än 100 automatiska spelomgångar i följd, och spelaren måste när som helst kunna avsluta det automatiska läget.

Av särskild relevans är att den svenska Spelinspektionen, i sitt förslag till nya föreskrifter om spelansvar som remitterades den 15 juni 2026 (dnr 21Si540), för första gången har föreslagit att autoplay-funktionen ska regleras. Enligt den föreslagna bestämmelsen (12 kap. 3 § i de föreslagna föreskrifterna) får en licenshavare som tillhandahåller kommersiellt onlinespel enligt 7 kap. i den svenska spellagen erbjuda autoplay-funktionen endast om den begränsas till högst 60 spelomgångar. Det är värt att notera att Spelinspektionen i sitt föregående remitterade förslag hade föreslagit att autoplay-funktionen skulle förbjudas helt – samma lösning som nu föreslås i den finländska Förordningen – men att myndigheten, efter ett remissförfarande där flera instanser motsatte sig förbudet med motiveringen att autoplay-funktionen är en utbredd och populär funktion bland spelarna och att forskningen inte gav en entydig bild av storleken på de risker som är förknippade med den, ändrade sitt förslag till att tillåta funktionen förutsatt att den begränsas på basis av antalet omgångar. Enligt Spelinspektionens egna utredningar har 44 procent av spelarna av kommersiella onlinespel använt autoplay-funktionen, och andelen är 81 procent bland dem som spelar nästan dagligen.

I sin konsekvensutredning resonerar Spelinspektionen att förslaget, genom att undvika ett förbud och i stället införa en begränsning av autoplay-funktionen, inte medför mer långtgående konsekvenser än vad som är nödvändigt för att uppnå dess syfte. Myndigheten konstaterar vidare att en begränsning till 60 omgångar, i kombination med ett krav på minimilängd för varje spelomgång, innebär att en autoplay-session kan pågå i högst några minuter – vilket den anser vara tillräckligt för att säkerställa att autoplay-funktionen inte tar över spelarens aktiva deltagande i spelet och inte gör det möjligt för spelaren att samtidigt ägna sig åt annat penningsspel eller andra aktiviteter. Paf noterar att samma resonemang är direkt tillämpligt i den finländska kontexten. Eftersom Förordningen föreskriver en minimilängd för varje spelomgång i elektroniska penningautomatspel, skulle ett tak baserat på antalet omgångar på motsvarande sätt innebära en strikt avgränsad högsta sessionslängd, varefter spelarens aktiva val åter skulle krävas.

Paf framhåller att detta nyligen genomförda och väl underbyggda skifte av en närliggande licensmyndighet – från ett förslaget totalförbud till en proportionerlig begränsning baserad på antalet spelomgångar, antagen uttryckligen med motiveringen att den inte går längre än vad som är nödvändigt för att uppnå det skyddande syftet – kan verka direkt vägledande för bedömningen av den motsvarande

finländska bestämmelsen. Paf är medveten om att vissa jurisdiktioner, såsom Nederländerna och Storbritannien, förbjuder autoplay-funktionen helt, vilket noteras både i promemorian och i den svenska konsekvensutredningen. Att en jämförbar tillsynsmyndighet, trots full kännedom om dessa förbud, ändå har dragit slutsatsen att ett proportionerligt tak i tillräcklig grad åtgärdar risken understryker emellertid att ett totalförbud inte är det enda, och inte heller det mest proportionerliga, effektiva medlet som står till buds.

För det fjärde skulle en lösning med tak för autoplay tydligt stöda kanaliseringmålet. Autoplay-funktionen är tillgänglig utan någon som helst begränsning på de olicensierade webbplatser med vilka det licensierade utbudet de facto konkurrerar, och den är, såsom de svenska utredningsresultat som anförts ovan visar, en funktion som används av en betydande andel av onlinespelarna. En autoplay-funktion med tak inom det licensierade systemet minskar skillnaden i spelupplevelse gentemot det olicensierade utbudet samtidigt som den innefattar en skyddande begränsning, medan ett totalförbud vidgar denna klyfta och riskerar att kanalisera spelare som uppskattar funktionen till olicensierade aktörer, vilka ofta helt saknar konsumentskydd och står utanför ramen för det finländska spelarskyddet.

Av dessa skäl föreslår Paf att 4 § 1 mom. i Förordningen ändras så att autoplay-funktionen tillåts förutsatt att den begränsas till ett fast högsta antal automatiska spelomgångar i följd – förslagsvis 60 omgångar, i linje med de gränser som tillämpas eller föreslås i andra europeiska licensjurisdiktioner – varvid spelaren behöver göra ett aktivt val om hen vill inleda ytterligare automatiskt spel när detta maximum har uppnåtts. Paf anser att denna lösning torde vara tillräcklig och i själva verket mer förenlig med lagstiftarens syfte att uppnå det skyddande syftet *utan att i onödan försämra spelarens spelupplevelse*.

2.5 4 § 2 mom. – Samtidigt spelande av flera elektroniska penningautomatspel

Paf stöder 4 § 2 mom. i Förordningen i dess föreslagna form. Förbudet mot att erbjuda, eller tekniskt möjliggöra, samtidigt spelande av två eller flera elektroniska penningautomatspel är enligt Pafs uppfattning en proportionerlig åtgärd. Paf skulle dock inte anse en motsvarande begränsning motiverad i fråga om andra speltyper, där samtidigt deltagande kan vara en normal funktion och del av ett normalt spelmönster. Paf anser därför att förbudet inte bör utvidgas utöver elektroniska penningautomatspel i den fortsatta beredningen av Förordningen.

2.6 4 § 3 mom. – Minimilängd för en spelomgång

Paf stöder 4 § 3 mom. i Förordningen i dess föreslagna form. En minimilängd för varje spelomgång är ett effektivt och proportionerligt medel för att begränsa de snabbaste och mest intensiva formerna av spelande samtidigt som en tillräckligt attraktiv och konkurrenskraftig spelupplevelse bibehålls inom det licensierade utbudet, förutsatt att denna minimilängd kalibreras på lämpligt sätt. Paf stöder den föreslagna minimilängden på 2,5 sekunder och anser att den i vart fall inte bör förlängas i den fortsatta beredningen av Förordningen, eftersom varje ytterligare nedsänkning av speltempot inom det licensierade utbudet skulle försämra spelupplevelsen jämfört med de olicensierade aktörerna och därigenom riskera att undergräva kanaliseringmålet.

2.7 4 § 4 och 6 mom. – Antydning om framtida vinster och den visuella framställningens överensstämmelse med resultatet

Paf stöder 4 § 4 och 6 mom. i Förordningen i dess föreslagna form. Förbudet i 4 mom. mot att med visuella, auditiva eller andra metoder avslöja för spelaren att hen eventuellt kommer att vinna, eller eventuellt får en större vinst, i följande spelomgångar riktar sig mot budskap som uppmuntrar fortsatt spelande på grundval av vilseledande förväntningar, och Paf ser inget legitimt motstående intresse i sådana budskap. Kravet i 6 mom. på att den visuella framställningen ska motsvara resultatet av dragningen kan i sin tur anses viktigt för spelets integritet och transparens och för spelarnas förtroende för det licensierade utbudet.

2.8 4 § 5 mom. – Framställning av en förlust som en nära-vinst-situation

Paf stöder syftet med 4 § 5 mom. i Förordningen, nämligen att förhindra att ett förlustresultat avsiktligt framställs på ett sätt som är utformat för att ge spelaren en oriktig uppfattning om att en vinst var nära. Konstruerandet av sådana ”nära-vinst”-effekter, varigenom en förlust vilseledande framställs som nästan en vinst, är en erkänd källa till skadeverkningar av penningspel. Paf har följaktligen ingen invändning mot förbudet i den mån det, såsom det förefaller framgå av promemorian, riktar sig mot konstgjord överrepresentation av nära-vinst-utfall, mot animationer, blinkningar, ljudeffekter eller andra signaler som tillämpas selektivt på förlustresultat för att framställa en förlust som ovanligt nära en vinst, eller mot speldesignlösningar som uttryckligen skapats för att hos spelaren framkalla en känsla av att nästan ha vunnit trots att slutresultatet i själva verket är en förlust.

Paf önskar dock fästa uppmärksamhet vid ett exempel som ges i promemorian i detta sammanhang, nämligen ”resultatkombinationer där den symbol som krävs för en vinst avsiktligt stoppas på en intilliggande rulle, hjul eller ruta på ett sätt som framhäver att man nästan vinner”. Elektroniska penningautomat spel innefattar till sin natur en avslöjandefas där resultatet av en spelomgång gradvis visas för spelaren, och en viss grad av förväntan under detta avslöjande är inneboende i formatet och dess underhållningsvärde. Enligt sin ordalydelse förbjuder 5 mom. endast sådana metoder ”som syftar till att framställa en förlust” på ett sätt som ger uppfattningen att en vinst är nära. Bestämmelsen är således både syftesbaserad och specifik för förlustresultat. Enligt Pafs uppfattning bör det avgörande kriteriet för förbudets tillämpning följaktligen vara huruvida en viss avslöjande- eller framställningsfunktion tillämpas selektivt på förlustresultat, och inte enbart det förhållandet att funktionen innefattar en viss grad av betoning. En funktion som tillämpas på samma sätt oavsett om en spelomgång slutar med vinst eller förlust pekar inte ut, och förskönar inte, förlustresultat, och dess syfte kan inte sägas vara att framställa en förlust som en nära-vinst-situation.

Denna distinktion är av särskild praktisk betydelse i följande situation. I många elektroniska penningautomat spel bestäms resultatet genom att en symbol slumpas fram för varje hjul/ruta oberoende av de övriga, varvid sannolikheten för en viss symbol är densamma för varje position. Under en spelomgång kan det delresultat som redan visas därför innebära en genuint förhöjd sannolikhet för ett vinstresultat innan den sista symbolen avslöjas. Paf vill därför klargöra att avslöjande- och framställningsfunktioner som bygger upp förväntan i en sådan situation med genuint

förhöjd sannolikhet (till exempel ett långsammare eller visuellt betonat avslöjande av den sista symbolen) bör förbli tillåtna, förutsatt att de tillämpas på samma sätt oavsett om den sista symbolen i slutändan resulterar i en vinnande eller en förlorande kombination. Sådana funktioner bör inte anses framställa en förlust som en nära-vinst-situation i den mening som avses i 5 mom., eftersom de utlöses av ett faktiskt tillstånd i spelet snarare än av förlusten. De tillämpas dessutom på samma sätt vid vinstresultat, och den förväntan de skapar återspeglar därmed en vinstsannolikhet som är genuin och inte förvrängd. De är, av samma skäl, förenliga med promemorians krav på att resultatet ska framställas utan element som vilseleder spelaren vid bedömningen av vinstsannolikheten, och med 6 mom., enligt vilket den visuella framställningen ska motsvara resultatet av dragningen.

Paf anholder därför om att promemorian, och om det anses lämpligt, själva bestämmelsen, förtydligas för att bekräfta att 5 mom. förbjuder avslöjande- och framställningsfunktioner som tillämpas selektivt på förlustresultat för att framställa en förlust som nära en vinst, jämte konstgjord överrepresentation av nära-vinst-utfall, men att det inte omfattar avslöjande- och framställningsfunktioner som tillämpas på samma sätt på såväl vinst- som förlustresultat och som återspeglar spelets genuina resultat och genuina sannolikheter. Paf önskar betona att Paf inte genom detta utlåtande försöker bevara någon funktion som pekar ut förlustresultat, som förvränger den genuina vinstsannolikheten, eller som överrepresenterar nära-vinst-utfall i förhållande till de resultat som genuint produceras av slumpalsgeneratoren. Paf vill med detta endast säkerställa att funktioner som traditionellt ligger i spelets natur t.ex. hur spelresultat presenteras oavsett vinst eller förlust, vilket är inbyggt i de tusentals spel som licensierade operatörer idag erbjuder, bibehålls och inte riskerar träffas av detta förbud, vilket knappast varit lagstiftarens syfte.

2.9 5 § – Meddelande om hur spelarens val inverkar på resultatet av dragningen

Paf stöder 5 § i Förordningen i dess föreslagna form. Det föreslagna kravet på att spelaren ska underrättas om att de val som spelaren gör i spelet inte inverkar på resultatet av dragningen främjar transparens gentemot spelarna och motverkar missuppfattningar om spelarens förmåga att påverka resultat som avgörs enbart av slumpen. Detta är väl förenligt med penningspelslagens mål om spelarskydd och förebyggande av skadeverkningar, utan att kanaliseringen äventyras. Paf noterar även att bestämmelsen överensstämmer med etablerad reglering i jämförbara licensjurisdiktioner.

2.10 6 § 1 mom. – Intervallet för tidspåminnelsen för speltid

Paf stöder syftet med 6 § i Förordningen, nämligen att spelare med jämna mellanrum ska göras medvetna om den tid de har använt för spelande, och att fortsatt spelande ska kräva ett aktivt val av spelaren. En tidspåminnelse för speltid är ett väletablerat och ändamålsenligt verktyg för spelansvar, och Paf tillämpar redan liknande funktioner i sin nuvarande verksamhet på andra reglerade marknader.

Paf anser emellertid att det föreslagna fasta intervallet på femton (15) minuter är oproportionerligt kort. Ett obligatoriskt avbrott i spelandet fyra gånger i timmen – som varje gång kräver att spelaren aktivt bekräftar om hen vill fortsätta eller logga ut – skulle utgöra en betydande och återkommande störning av spelupplevelsen, särskilt för spelare som spelar för nöjes skull på ett kontrollerat och måttfullt sätt. Den bestämmelsespecifika motiveringen till bemyndigandebestämmelsen i 32 § 3 mom.

i penningsspelet, såsom den anges i regeringens proposition (RP 16/2025 rd), anger att syftet med de bemyndigade begränsningarna är att minska risken för skadeverkningar av penningsspel *utan att i onödan försämra spelarens spelupplevelse*. Enligt Pafs uppfattning uppnår ett femtonminutersintervall inte denna balans. Den marginella nyttan i fråga om förebyggande av skadeverkningar av ett femtonminutersintervall, jämfört med ett något längre intervall, torde vara obetydlig, medan den kumulativa negativa inverkan på användarupplevelsen av det licensierade utbudet är betydande.

Denna oro är inte enbart kommersiell. Såsom Paf konsekvent har betonat vid tidigare remisser är spelarskydd och kanalisering ömsesidigt beroende av varandra. Om spelupplevelsen inom det licensierade systemet uppfattas som alltför uppstyckad jämfört med utbudet hos olicensierade aktörer – vilka inte är skyldiga att tillämpa några sådana påminnelser eller avbrott över huvud taget – finns det en påtaglig risk att just de mest aktiva spelarna, dvs. de spelare som är mest i behov av skydd, söker sig till den olicensierade marknaden, där de befinner sig helt utom räckhåll för alla finländska spelarskyddsåtgärder. Ett alltför påträngande påminnelseintervall skulle därigenom riskera att motverka just det syfte det är avsett att tjäna.

Paf noterar även att ett fast femtonminutersintervall skulle vara strängt vid en internationell jämförelse. Som exempel föreskriver svensk penningsspelagstiftning inte något fast lagstadgat intervall för sådana meddelanden. Enligt 13 § i Spelinspektionens föreskrifter om spelansvar (LIFS 2018:2), som är tillämpliga på onlinespel enligt 7 och 8 kap. i den svenska spellagen (2018:1138), ska spelaren få regelbundna, tydliga och varierade meddelanden om vinster och förluster samt information om hur länge spelaren har varit inloggad. Sådana meddelanden ska visas så ofta och så länge som är nödvändigt för att motverka överdrivet spelande, och spelaren ska därefter bekräfta meddelandet och, i samband med bekräftelsen, ges möjlighet att antingen avbryta eller fortsätta spelandet. Den svenska modellen uppnår således samma skyddande funktion, dvs. regelbundna meddelanden i kombination med ett obligatoriskt aktivt val, utan att införa ett stelt intervall på den nivå som nu föreslås.

Mot denna bakgrund föreslår Paf att intervallet i 6 § 1 mom. i Förordningen förlängs från femton (15) minuter till trettio (30) minuter. Paf önskar betona att denna justering inte i något väsentligt avseende skulle försvaga bestämmelsens skyddande effekt. Kravet på ett aktivt val mellan att fortsätta och att logga ut enligt 2 mom. skulle förbli oförändrat, och spelare som önskar få tätare påminnelser skulle, i enlighet med 3 mom., behålla möjligheten att själva ställa in ett kortare intervall. Ett standardintervall på trettio (30) minuter skulle, i kombination med dessa element, enligt Pafs uppfattning utgöra en proportionerlig och effektiv lösning som skyddar spelarna samtidigt som det licensierade utbudets konkurrenskraft bevaras.

2.11 6 § 2 mom. – Räckvidden av undantaget för elektroniska kasinospel där spelare spelar mot varandra

Paf välkomnar att det i 6 § 2 mom. i Förordningen erkänns att elektroniska kasinospel där spelare spelar mot varandra motiverar en särskild behandling i fråga om tidspåminnelsen för speltid. Paf anholder emellertid om att räckvidden av detta undantag förtydligas, eftersom Förordningen och promemorian lämnar utrymme för två väsentligt olika tolkningar.

Enligt en tolkning gäller undantaget endast skyldigheten enligt första meningen i 2 mom. för spelaren att välja om hen vill fortsätta spela eller logga ut. Enligt denna tolkning skulle påminnelsen fortfarande visas med femtonminutersintervall även under elektroniska kasinospel där spelare spelar mot varandra, men utan att kräva att spelaren gör detta val. Enligt en andra tolkning är innehavaren av penningsspelslicens inte skyldig att visa påminnelsen överhuvudtaget under aktivt spel i elektroniska kasinospel där spelare spelar mot varandra.

Enligt Pafs uppfattning är den andra tolkningen den som ger verkan åt den motivering som anges i promemorian. Promemorian motiverar undantaget med att, i elektroniska kasinospel där spelare spelar mot varandra, rena förekomsten av påminnelsen skulle kunna leda till förlust av en speltur och till ett avbrott i spelet. I praktiken uppstår denna oro av att påminnelsen dyker upp som sådan – vilket, genom att lägga sig över skärmen under tidsbegränsat spel såsom onlinepoker, kan göra att spelaren missar en tur eller avbryter omgången – och inte enbart av kravet att göra ett val. Att undanta endast valet, men ändå kräva att påminnelsen dyker upp, skulle därför inte åtgärda den störning som undantaget är avsett att förhindra. Endast genom att befria innehavaren av penningsspelslicens från skyldigheten att *visa* påminnelsen under aktivt spel i sådana spel uppnås detta syfte.

Paf är medveten om att ordalydelsen i 2 mom. i sig, läst bokstavligt, endast undantar skyldigheten att göra ett val. Promemorian konstaterar vidare att en spelare inte genom egna åtgärder kan förhindra mottagandet av tidspåminnelser om speltid minst var femtonde minut. Enligt Pafs uppfattning avser detta konstaterande emellertid spelarens egen möjlighet att inaktivera eller förlänga påminnelseintervallet (i överensstämmelse med 3 mom., enligt vilket spelaren endast kan förkorta detta intervall) och avser inte den särskilda frågan om skyldigheten för innehavaren av penningsspelslicens att visa påminnelsen i elektroniska kasinospel där spelare spelar mot varandra. Enligt Pafs mening förenas dessa element bäst, på ett sätt som överensstämmer med den motivering som anges i promemorian, genom att undantaget förstås så att det befriar innehavaren av penningsspelslicens från skyldigheten att visa tidspåminnelsen för speltid under aktivt spel i elektroniska kasinospel där spelare spelar mot varandra. Paf anholder därför om att bestämmelsen, och om det är lämpligt, promemorian, förtydligas i detta avseende.

Paf står gärna till förfogande för ev. frågor eller dialog i ärendet. Vänligen kontakta undertecknad eller legal@paf.com vid ev. frågor.

Mariehamn den 29 juni 2026

Med vänlig hälsning,

ÅLANDS PENNINGAUTOMATFÖRENING

Christer Fahlstedt, vd

